

Likabehandlingsplan 2022

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

PERSONALKOOPERATIVET KULINGEN I KARLSTAD

Innehåll	
Inledning	2
Grunduppgifter	2
Syfte	2
Vision	3
Begrepp	3
Diskriminering	3
Trakasserier	4
Kränkande behandling	4
Sexuella trakasserier	4
Mobbning	5
Beskrivning av likabehandlingsplanen	5
1. Sammanfattning från tidigare år	5
2. Kartläggning	5
3. Analys	6
4. Mål	6
5. Aktiva handlingar	6
6. Delaktighet	6
7. Ansvarsfördelning	7
8. När något händer	7
9. Utredning	7
10. Följa upp och utvärdera	7
Likabehandlingsplan 2022 – aktiv plan	8
1. Sammanfattning från tidigare år	8
2. Kartläggning	8
3. Analys	9
4. Mål	9
5. Aktiva handlingar	9
6. Delaktighet	10
7. Ansvarsfördelning	11
8. När något händer	12
9. Utredning	12
10. Följa upp och utvärdera	12
Frågor till barnen till hjälp vid kartläggning	13

Inledning

Varje förskola ska bedriva ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Årligen ska förskolan dessutom upprätta en plan mot kränkande behandling enligt skollagen (SFS 2010:800) 6 kap. 8 §. Denna ska innehålla en plan över vilka åtgärder som ska genomföras under året samt en uppföljning över hur tidigare års arbete har genomförts.

Förskolan ska också enligt diskrimineringslagen (SFS 2008:567) 3 kap. 1-3 §§ arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och verka för allas lika värde.

Utifrån dessa lagkrav har vi här sammanställt en likabehandlingsplan, där både plan mot kränkande behandling och arbetet utifrån diskrimineringslagen ingår.

Grunduppgifter

Verksamhet som berörs av planen

- Personalkooperativet Kulingen, förskola med 22 barn i åldrarna 1-6 år.

Ansvarig för planen

- Rektor

Planen gäller för år

- 2022

Planen gäller från

- 1 januari 2022

Planen gäller till

- 28 februari 2023

Syfte

På Kulingen ska alla barn, vårdnadshavare och personal känna sig trygga och välkomna. Ingen ska vara rädd för eller känna obehag över att komma till förskolan. Varje form av diskriminering, trakasseri eller kränkande behandling är oacceptabel och ska förhindras.

Syftet med likabehandlingsplanen är att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Vision

Vår vision är att tiden på Kulingen ska vara och bli ihågkommen som en rolig period i livet. Alla ska känna sig trygga i vår verksamhet och alla ska bemötas med respekt. Man har rätt att vara som man är oavsett om man är barn eller vuxen.

På Kulingen utgår vi från att alla är olika och att olika är bra.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering i förskolan innebär att ett barn missgynnas av skäl som har samband med någon av de 7 diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsidentitet eller könsuttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Diskriminering kan till exempel ske genom förskolans regler eller rutiner. Det betraktas även som diskriminering om barnet blir särbehandlat och det exempelvis har samband med en anhörigs sexuella läggning eller funktionsnedsättning.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I förskolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering innebär att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis barnets kön. Det kan vara när en pojke går före en flicka i antagningskön till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering innebär att t.ex behandla alla lika. Om en förskola till exempel har som regel att alla barn tar av sig sin huvudbonad inomhus kan det handla om indirekt diskriminering av barn som bär religiösa attribut såsom huvudduk, kippa eller turban. Om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som av religiösa skäl eller på grund av allergi behöver annan mat.

Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna, fast utan något maktförhållande. Detta innebär att barn kan trakassera varandra. Det är trakasserier även när ett barn kränks och det har samband med till exempel en anhörigs funktionsnedsättning, könsidentitet eller könsuttryck eller ålder.

Trakasserier är en form av diskriminering.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan till exempel handla om att retas, frysa ut någon eller förstöra en kamrats leksak. Anställda kan kränka ett barn genom en handgriplig och hårdhänt tillsägelse.

Kränkande behandling bland yngre barn är inte alltid lätt att sortera och tolka. Men grundtanken är att den som utför handlingen ska ha mognad och förståelse för att handlingen är kränkande för att det ska tolkas som en kränkande handling. I övrigt handlar det om bristande tillsyn från förskolans sida.

Kränkande behandling kan ske vid ett enstaka tillfälle.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell art, de kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om ovälkomna beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är

sexuellt anspelande och upplevs som kränkande. Det kan också handla om sexualiserat språkbruk. Det kan vara svårt att identifiera sexuella trakasserier bland barn i förskoleåldern. Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis i samband med doktorslekar.

Mobbning

Det brukar kallas för mobbning om ett barn eller en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen.

Beskrivning av likabehandlingsplanen

Kulingens Likabehandlingsplan ska bestå av följande rubriker:

1. Sammanfattning från tidigare år.

Sammanfattningen ska innehålla en beskrivning av de åtgärder som har genomförts tidigare år. Vilka åtgärder har varit lyckade och visat resultat i barngruppen och vilka åtgärder måste förändras?

Genom att dra lärdomar av genomförda insatser kan vårt arbete utvecklas så att det blir mer effektivt.

2. Kartläggning

Vilka behov kan identifieras? För att veta vilka främjande och förebyggande insatser som behöver åtgärdas, måste en kartläggning av nuläget göras. Denna ska ligga till grund för planerade åtgärder.

Det kan handla om att se över verksamhetens rutiner, riktlinjer, policydokument och även attityder och normer. Det är också bra att se över flöden i verksamhetens miljö och lokaler, finns det några utsatta områden eller tidpunkter som är sköra? Hur ser barngruppens sammansättning ut, vilket språk används, vilka värden är starka, får alla barn komma till tals?

Kartläggningen på förskolan ska genomföras systematiskt och regelbundet för att identifiera risker och hinder som finns på förskolan. Det är viktigt att detta görs utifrån ett grupperspektiv, ingen kartläggning på individnivå.

Om kartläggningen kan kopplas till en enskild individ, utifrån diskrimineringslagen, får inga uppgifter framkomma som kan kopplas till en enskild individ.

Det är viktigt att få med barnens samlade åsikter och tankar. Samtal med barnen är ett bra verktyg för att få ta del av stämningen på förskolan samt få ta del av händelser som barnen kan uppleva som trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling. För att säkerställa samtalens likvärdighet bör dessa utgå från en mall, se bifogat dokument.

3. Analys

Utifrån kartläggningen är det viktigt att analysera orsakerna till de upptäckta riskerna och hindren, det gäller att försöka förstå varför riskerna finns. Reflektera, analysera och dra slutsatser om varför det ser ut som det gör.

4. Mål

Utifrån kartläggning och analys ska verksamheten identifiera mål för kommande års arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

5. Aktiva handlingar

Vilka aktiva åtgärder ska påbörjas och genomföras under kommande år? Utgå från kartläggningen och de uppsatta målen för verksamheten.

Främjande arbete är ett långsiktigt arbete för att skapa goda och demokratiska relationer och miljöer i verksamheten.

Förebyggande arbete innebär aktiva åtgärder specifikt mot ett oönskat beteende eller handling, med målsättningen att detta inte ska hända igen.

6. Delaktighet

Delaktighet på olika plan är en viktig del i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Hur ska barnen göras delaktiga?

Hur säkrar man vårdnadshavares delaktighet?

Hur ska personalen göras delaktiga?

7. Ansvarsfördelning

Vem ansvarar för att de planerade aktiva åtgärderna genomförs?

Vem ansvarar för anmälan när någon fått indikationer på att en diskriminering eller kränkande behandling har inträffat.

Vem ansvarar för att en utredning påbörjas och genomförs?

Vem ansvarar för att arbetet följs upp och utvärderas?

8. När något händer

Om något inträffar, vad gör man då? Det måste finnas en tydlig handlingsplan att utgå från. Från minsta misstanke om diskriminering eller kränkande behandling via en anmälan till utredning och uppföljning.

9. Utredning

En tydlig arbetsplan för hur huvudmannen ska gå till väga för att starta och avsluta en utredning. Från det att en anmälan om diskriminering eller kränkande behandling kommit in till att en utredning startar och slutligen kan utvärderas och avslutas.

10. Följa upp och utvärdera

Det är viktigt att följa upp och utvärdera arbetet med aktiva åtgärder som genomförts under året. Vilka åtgärder har varit lyckade och visat resultat i barngruppen och vilka åtgärder måste förändras?

Hur kan vi få en systematik i vårt arbete med att motverka diskriminering och kränkande behandling? Uppföljning och utvärdering kan med fördel ske löpande och systematiskt under året, för att följa arbetets gång och för att kunna förändra arbetet löpande.

En sammanställning av utvärderingen ska ligga till grund för kommande års aktiva arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Likabehandlingsplan 2022 – aktiv plan

1. Sammanfattning från tidigare år

Vi har jobbat med att vara aktiva och närvarande vuxna. Vi har rört oss runt på gården där barnen leker och agerar, utan att i för stor del störa deras lek, för att se och höra när något inträffat. I Ur och Skurs 4 M, som beskriver ledarskapet genom att den vuxne ska vara medupplevande, medupptäckande, medagerande och medundersökande är ett förhållningssätt som gynnar närvaro i barngruppen. Aktiva och regelbundna samtal kring värdegrunden har varit självklar del i vår vardag.

Vi har arbetat med kompisböcker och kompisregler i de båda grupperna på olika sätt. Vi har också använt oss av kompisånger, kopplade till regnbågsfärgerna. Vi påbörjade också ett projekt med att lyfta barnkonventionen på ett konkret sätt ute på vår gård. Rocka sockorna arbetade vi med i mars, ger en möjlighet till diskussioner kring alla människors rätt att vara olika.

Skogsdagarna ger möjligheter till arbete med värdegrundsfrågor på ett självklart sätt.

2. Kartläggning

Det gäller att vara medveten om det sociala spelet i barngruppen. Vem är det som bestämmer, t.ex. vad barnen leker, egentligen? Får alla vara med och bestämma?

Vi har några områden ute på gården där man kan gömma sig. Det gäller att som vuxen hålla koll på vad som händer där.

Vi har inga bestämda platser någon gång i vår verksamhet. Detta ställer höga krav på de vuxna. Är det någon som hamnar i situationer då ingen vill sitta bredvid barnet i fråga. Flyttar barnen till en annan plats beroende på vem som sätter sig bredvid?

Kulingens policy är att inte benämna barnen utifrån kön, utan med deras namn.

Vi behöver under året jobba med värdegrundsfrågor kring genusfrågor, för att skapa en samsyn kring genusfrågor, pojkar och flickor samt för att lyfta vad som händer, individuellt hos barnen och i barngruppen, när man som vuxen lyfter och berömmar yttre attribut som kläder, gosedjur eller frisyren.

3. Analys

Brist på närvarande vuxna ger barn möjlighet till fritt spelrum där språkbruk och lekar kan härja fritt. Det är viktigt att vara där barnen är för att veta vad som händer och för att kunna förebygga.

4. Mål

Under kommande år ska vi arbeta mot följande mål:

- *Hjälpsamhet* – att vara hjälpsam mot varandra kräver empati men också att man vågar be om hjälp om man behöver.
- *Låt alla vara med* – ingen ska uteslutas från lekar eller aktiviteter.
- *Alla är olika & olika är bra* – har rätt att vara som dom är.

5. Aktiva handlingar

Att vara en närvarande vuxen är ett viktigt arbetssätt för att veta vad som händer i barngruppen. Att vara närvarande betyder att man befinner sig på platser där barnen är, att man lyssnar på barnen utan att lägga orden i mun på dem, att man tar barnen på allvar.

I vårt arbete ska vi utgå från att vara närvarande vuxna med hjälp av de 4M som I Ur och Skur-pedagogiken har tagit fasta på. Det handlar om att den vuxne ska vara:

- medupplevande
- medundersökande
- medupptäckande
- medagerande

En främjande insats som vi ska göra under året är att lyfta vikten av att vara olika, oavsett ålder, språk, utseende, klädsel, kön etc. Alla är olika och olika är bra är ett uttryck som är enkelt för barnen att förstå.

Vidare har vi som mål att arbeta med följande material och projekt under året:

Kompisregler – göra barnen delaktiga, tydliggöra och synliggöra dem för barnen.

Barnkonventionen – alla barns rättigheter.

Kompisflaggan – i samband med Prideveckan i början av hösten har vi möjlighet att återigen jobba med allas olikheter.

Kompissånger – vi har ett gäng kompissånger som vi kopplat till pridedfärgerna.

Kompisböckerna – läsa, gestalta och diskutera utifrån böckerna.

Allemansrätten – tankarna kring detta ger en grund för ett empatiskt synsätt, i och med hjälp av naturen.

Valfria platser vid aktiviteter och måltider – ett bra sätt ge barnen inflytande, men det ställer också höga krav på oss vuxna. Vi måste vara medvetna om och hålla koll på att ingen blir utsatt för att inte få en kompis att sitta bredvid eller hålla i handen. Man kan välja, men man får aldrig välja bort!

Rocka sockorna – alla är olika och olika är bra! Ett bra projekt för att lyfta olikheter.

Böcker – hitta normkreativa böcker.

Lekar och samarbetsövningar för att utmana till vänskap och nya kompisar att leka med.

6. Delaktighet

Barnens delaktighet

Barnen ska erbjudas att vara delaktiga i det dagliga värdegrundsarbetet, genom samtal, diskussioner och andra aktiviteter som ska genomsyras av respekt mot varandra, barn som vuxna.

Likabehandlingsplanen ska presenteras för barnen, allt utifrån deras ålder och mognad. Det handlar inte om att visa ett dokument, utan om att lyfta innehållet och varför detta arbete är viktigt.

Barnens egna ”kompisregler” ska fastställas och göras tydlig för alla.

Intervjuer med barnen, individuellt eller i grupp, ska göras för att synliggöra hur de uppfattar sin situation på förskolan.

Personalens delaktighet

På årets första planeringsdag ska Likabehandlingsplanen förankras och nya mål ska sättas.

Vidare ska den på personalmöten, APT och övriga studiedagar lyftas som en särskild punkt.

Finns det något som måste förändras i den plan som upprättats? Har vi tappat något på vägen?

Detta ska sammanställas och sparas inför att en ny Likabehandlingsplan ska upprättas.

Vårdnadshavares delaktighet

Vårdnadshavare ska få ta del av Likabehandlingsplanen vid introduktionen på förskolan och vidare när en ny plan är upprättad. Den läggs då ut i TYRA-appen som alla vårdnadshavare

ska ha tillgång till. Likabehandlingsplanen ska också läggas ut på Kulingens hemsida

www.kulingenikarlstad.se

Då vi är mitt i en pandemi, där sociala kontakter minimeras kommer vi troligtvis inte ha ett föräldramöte. Däremot måste vi vara kreativa och försöka lyfta Likabehandlingsplanen och innehåll samt en beskrivning över vårt aktiva arbete beskrivas på något annat sätt.

Vi önskar ha en öppen dialog mellan förskola-vårdnadshavare för att få information om hur barnen uppfattar sin situation på förskolan och vi välkomnar vårdnadshavare att kontakta med oss om de har frågor eller funderingar.

7. Ansvarsfördelning

Varje enskild personal har ett eget ansvar för att ta del av vad som står i Likabehandlingsplanen.

Då utbildningen ska ha Likabehandlingsplanen som en grund i det dagliga arbetet, så ligger ansvaret hos var och en som arbetar och planerar för utbildning och undervisning att ta med innehållet i planeringen.

Var och en som får någon indikation på att en diskriminerande eller kränkande handling har inträffat ska anmäla detta skyndsamt till rektor. Gör ingen egen bedömning innan, utan gör en

anmälan så att en utredning kan påbörjas för att utesluta eller bekräfta diskriminering eller kränkande behandling.

Anmälan skickas vidare till huvudman som ansvarar för att en utredning startar skyndsamt. Efter att utredningen är på börjad ansvarar huvudmannen för att arbetet följs upp och utvärderas.

8. När något händer

När något inträffar löser man incidenten sakligt, utan att göra någon egen bedömning av händelsen. Sedan ska en anmälan skyndsamt lämnas till rektor, blankett ”Anmälan” kan med fördel användas. Händelsen ska vidare dokumenteras utifrån en speciell blankett: ”Dokumentation”. Båda blanketterna finns i TYRA-appen under blanketter, samt i anslutning till denna Likabehandlingsplan.

Rektor anmäler skyndsamt vidare till huvudmannen som ansvarar för att en utredning påbörjas. Viktigt är att arbetet dokumenteras i alla steg.

9. Utredning

Huvudmannen ansvarar för att en utredning påbörjas skyndsamt efter att en anmälan är inlämnad. Ansvaret handlar här om att sakligt ta reda på vad som har inträffat genom samtal av berörda parter och utifrån gällande lagstiftning ta reda på om det handlat om diskriminering, kränkande behandling eller om händelsen kan avskrivas från dessa punkter. Efter att utredningen är gjord ska ärendet hanteras utifrån det resultat som framkommit, endera genom att arbeta vidare och följa upp det som inträffat eller avsluta ärendet.

10. Följa upp och utvärdera

De utredningar som gjorts ska följas upp i arbetslaget, t.ex vid APT, reflektionsmöten eller studiedagar. Det är viktigt att analysera händelsen och arbeta med förebyggande åtgärder så att liknande händelse inte ska inträffa vid ett annat tillfälle.

Även det vardagliga värdegrundsarbetet som utgått från Likabehandlingsplanen ska utvärderas systematiskt under året. Detta görs med fördel på de regelbundna möten som APT och personalmöten, men även i det vardagliga arbetet.

Vidare ska hela årets arbete med aktiva åtgärder utvärderas och analyseras i januari. En sammanställning ska sedan ligga till grund för nästa års Likabehandlingsplan.

Frågor till barnen till hjälp vid kartläggning

Vet du/ni om någon har varit rädd på Kulingen någon gång?

- Har man varit rädd för ett barn eller en vuxen?
- Varför blev personen rädd?

Finns det några platser på Kulingen där det är läskigt att vara på?

- Var någonstans kan det vara?

Vet du/ni om det finns några platser på Kulingen som man kan göra saker som man inte får göra?

- Händer det ofta att någon gör något som inte är OK?
- Har du varit med där någon gång?

Vet du om det finns någon som aldrig får vara med och leka?

- Vet du/ni varför de inte får vara med?

Om man leker med en eller flera kompisar och någon kommer och vill vara med, fast man kanske egentligen inte vill det, vad händer då?

Har du/ni varit med om någon gång att någon gjort något mot er som ni inte vill?

Vet du/ni om någon har varit med någon gång om att någon gjort något som hen inte vill?

- Var kan detta hända någonstans?
- När kan detta hända under dagen?
- Vad borde man göra då?

Anmälan

Diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling

Enligt skollagen 6 kap. 10 § ska varje förskollärare, barnskötare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, anmäla detta till rektor. Rektor ska i sin tur anmäla till huvudmannen, vilken ansvara för att en utredning genomförs.

Barn	
Datum då förskolan fått kännedom	<i>Datum</i>
Personal som fått signalen	<i>Namn</i>
Datum då anmälan skickats till ansvarig rektor	<i>Datum</i>
Namn på den som anmäler till rektor	<i>Namn</i>

Anmälan lämnas till rektor

Datum då rektor mottagit anmälan	<i>Datum</i>
Namn på ansvarig rektor	<i>Namn</i>

Rektor skickar till huvudman

Datum då anmälan skickats till huvudman	<i>Datum</i>
Datum då huvudman mottagit anmälan	<i>Datum och namn</i>
	<i>Datum och namn</i>

Dokumentation

Diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling av barn.

Barn som blivit utsatt	
Datum och tid	
Plats	
Beskrivning av händelsen <i>Här beskrivs vilka som var inblandade, vad som hände och vem som gjorde vad. Beskriv omgivningens reaktioner.</i>	
Direkta insatser <i>Vad gjordes direkt på plats? Vem gjorde vad?</i>	
Framtida insatser <i>Hur lägger vi upp en handlingsplan? När ska den utvärderas?</i>	
Kontakt med VH <i>Vem kontaktade VH? Vad informerades? Hur reagerade VH? Bokades ett möte?</i>	
Uppföljning <i>Vad gav utvärderingen av handlingsplanen? Hur ser nuläget ut?</i>	

Återkoppling <i>Mår alla bra? Familjen? Vem ansvarar för återkoppling?</i>	
Blanketten har fyllts i av	<i>Namn och datum</i>
Underskrift vårdnadshavare	<i>Namn och datum</i> <i>Namn och datum</i>